

Scenariusz dla klas 1-3: „Nasza biało-czerwona”

Prowadzący A: Dzień dobry! Dziś jest wyjątkowy dzień. Świętujemy urodziny naszej wolnej Polski.

Prowadząca B: Nie są to zwykłe urodziny. Przez bardzo długi czas Polski nie było na mapie. Ludzie mówili po polsku w domach, śpiewali polskie piosenki i czekali. W listopadzie 1918 roku Polska znów stała się wolna.

Dziecko 1 (plansza z flagą): To jest nasza flaga. Kolor biały jest na górze, a czerwony na dole. Wieszamy ją w święta państwowe.

Dziecko 2 (plansza z godłem): To jest godło Polski: biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle.

Dziecko 3 (plansza z nutami): To jest hymn Polski, „Mazurek Dąbrowskiego”. Kiedy go śpiewamy, stoimy prosto i nie rozmawiamy.

Dziecko 4 (plansza z mapą, bez granic politycznych, tylko kształt): To jest nasz kraj. Mieszkają w nim ludzie w wielkich miastach i małych wsiach.

Dziecko 5 (plansza z kotylionem): Na święto możemy przypiąć kotylion. Zrobiliśmy je sami z papieru.

Dziecko 6 (plansza z sercem): A najważniejsze jest to, jak dbamy o siebie nawzajem: w klasie, w szkole i w domu.

Wszyscy (recytacja, Władysław Bełza, fragment w domenie publicznej):

„Kto ty jesteś? Polak mały.
Jaki znak twój? Orzeł biały.”

Prowadzący A: Dziękujemy za uwagę. Wszystkiego najlepszego, Polsko!

Wersja jeszcze krótsza: pomin plansze 4 i 5, a recytację wykonuje cała klasa.

Scenariusz dla klas 4-8: „Sto dwadzieścia trzy lata czekania”

Narratorzy stoją po bokach sceny. „Świadkowie” podchodzą kolejno do stolika z lampką i mówią swoje kwestie. Osoby z planszami pokazują daty.

Narrator 1: Wyobraźcie sobie kraj, którego nie ma na mapie. Jest język, są rodziny, są książki, ale nie ma państwa. Tak było po trzecim rozbiorze w 1795 roku.

Narrator 2: Przez sto dwadzieścia trzy lata kolejne pokolenia uczyły się po polsku, organizowały powstania, pisały i czekały. Dziś oddamy głos czterem wymyślonym świadkom tamtego czasu. Ich postacie są fikcyjne, ale daty są prawdziwe.

Plansza: 1795

Świadek 1 (nauczycielka z tajnej szkoły): Uczę dzieci czytać po polsku. Robimy to cicho, bo nie wszędzie wolno. Każde przeczytane zdanie to mała wygrana.

Świadek 2 (uczeń): Na lekcjach w szkole mówimy w obcym języku. W domu mama czyta nam polskie wiersze. Wiem, kim jestem.

Plansza: 11 listopada 1918

Świadek 3 (żołnierz): Wojna się kończy. Słyszę, że Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu dowództwo nad wojskiem polskim. Kilka dni później przekazała mu całą władzę. Po tylu latach Polska wraca.

Narrator 1: Odzyskanie niepodległości nie wydarzyło się w jeden dzień. Granice kształtowały się jeszcze przez kolejne lata, a o wiele spraw trzeba było walczyć i negocjować.

Plansza: 1937

Narrator 2: Święto Niepodległości ustanowiono ustawą w kwietniu 1937 roku. Przed wojną obchodzono je oficjalnie tylko dwa razy.

Plansza: 1989

Świadek 4 (dziadek, który opowiada wnukom): Po wojnie to święto zniesiono. Pamiętam, jak w 1989 roku znów mogliśmy świętować 11 listopada jako Narodowe Święto Niepodległości.

Narrator 1: Niepodległość to nie tylko data. To także codzienne wybory: szacunek dla innych, dbanie o wspólne miejsca, uczciwa praca.

Narrator 2: Na zakończenie zapraszamy wszystkich do wspólnego odśpiewania pierwszej zwrotki i refrenu hymnu.

Wersja skrócona (około 8 minut): pomiń świadków 1 i 4, zostaw plansze 1795, 1918 i 1989.

Plan jednej próby

1. Czytanie przy stolikach z podziałem na role (10 minut): sprawdź wymowę dat i nazwisk.
2. Ustawienie na scenie i przejścia (10 minut): kto wchodzi, gdzie stoi, kto podaje planszę.
3. Przebieg z pomiarem czasu (15 minut) i notatka, co skrócić.

Karty ról do wycięcia (klasy 4-8)

Narrator 1

Wyobraźcie sobie kraj, którego nie ma na mapie. Jest język, są rodziny, są książki, ale nie ma państwa. Tak było po trzecim rozbiorze w 1795 roku.

Narrator 2

Przez sto dwadzieścia trzy lata kolejne pokolenia uczyły się po polsku, organizowały powstania, pisały i czekały. Dziś oddamy głos czterem wymyślonym świadkom tamtego czasu. Ich postacie są fikcyjne, ale daty są prawdziwe.

Świadek 1 (nauczycielka z tajnej szkoły)

Uczę dzieci czytać po polsku. Robimy to cicho, bo nie wszędzie wolno. Każde przeczytane zdanie to mała wygrana.

Świadek 2 (uczeń)

Na lekcjach w szkole mówimy w obcym języku. W domu mama czyta nam polskie wiersze. Wiem, kim jestem.

Świadek 3 (żołnierz)

Wojna się kończy. Słyszę, że Rada Regencyjna przekazała Józefowi Piłsudskiemu dowództwo nad wojskiem polskim. Kilka dni później przekazała mu całą władzę. Po tylu latach Polska wraca.

Narrator 1

Odzyskanie niepodległości nie wydarzyło się w jeden dzień. Granice kształtowały się jeszcze przez kolejne lata, a o wiele spraw trzeba było walczyć i negocjować.

Narrator 2

Święto Niepodległości ustanowiono ustawą w kwietniu 1937 roku. Przed wojną obchodzono je oficjalnie tylko dwa razy.

Świadek 4 (dziadek, który opowiada wnukom)

Po wojnie to święto zniesiono. Pamiętam, jak w 1989 roku znów mogliśmy świętować 11 listopada jako Narodowe Święto Niepodległości.

Narrator 1

Niepodległość to nie tylko data. To także codzienne wybory: szacunek dla innych, dbanie o wspólne miejsca, uczciwa praca.

Narrator 2

Na zakończenie zapraszamy wszystkich do wspólnego odśpiewania pierwszej zwrotki i refrenu hymnu.

1795

11 listopada 1918

1937

1989

Niepodległość